

HORVÁTORSZÁG

Kitüntethetik Szentlászló védőit

Kocsis László, Szentlászló védelmének parancsnoka javaslatára, Jankovics Róbert parlamenti képviselőnk kérésére a Honvédők Minisztériuma 11 szentlászlói magyar honvédet terjesztett föl Zoran Milanović köztársasági elnökhöz kitüntetésre. Az ostromot túlélő honvédők viszont mindeddig nem részesültek méltó elismerésben, sőt egészen a közelmúltig Szentlászló hősiek ellenállása sem kapott kellő figyelmet. Mindez azonban megváltozott, amikor is Tomo Medved, a horvát honvédők minisztériumának a vezetője 2017-ben először ellátogatott a faluban rendezett megemlékezésre. Háborús történetükről egy könyv is készült, melynek a horvátról magyarra fordítása is folyamatban van – mondta Jankovics Róbert...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#)

A legszebb könyvek között a horvát–magyar nagykiállítás katalógusa

A Szép Horvát Könyv című pályázat legszebb kiadványai közé választották a magyar és horvát műkincseket felvonultató, Ars et Virtus – Magyarország és Horvátország – 800 év közös kulturális öröksége című nagykiállítás katalógusát. A kiállítás a zágrábi Klovičevi Dvori Galéria és a Magyar Nemzeti Múzeum, valamint számos horvát és magyar közgyűjtemény, történészek és művészettörténészek együttműködésével jött létre a horvát fővárosban, a Zágrábi Magyar Kulturális Intézettel partnerségben. A gazdagon illusztrált, exkluzív megjelenésű album képviseli majd többek között a horvát könyvművészetet a Frankfurti és a Lipcsei Nemzetközi Könyvvásáron...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kitüntették a Pakráci Magyarok Közösségét

A Pakráci Magyarok Közössége a város napja alkalmából kitüntetésben részesült odaadó és eredményes tevékenységéért. Az elismerést az egyesület elnöke, Fa Josip vette át. A Pakráci Magyarok Közössége 2007-ben alakult azzal a céllal, hogy ápolja és megőrizze a térség magyar hagyományait. Legnagyobb rendezvényük a Pakráci Magyar Nap, melyet minden év tavaszán megtartanak...” Forrás: Kepesusjag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Újvidék a legdrágább szerbiai város

Habár általában Belgrádot tartják a mindennapi élet szempontjából a legdrágább szerbiai városnak, a Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Távközlési Minisztérium elemzése szerint – amelyben 15 várost vettek górcső alá – a szerb főváros csak a lista ötödik helyén van, míg az első négy helyet vajdasági város foglalja el, ezek közül is Újvidék a legdrágább. A lista utolsó helyén pedig Leskovac áll, ugyanis az elemzés szerint ott a legolcsóbb a fogyasztói kosár. A bevásárlói kosár egyébként 75 alapvető terméket tartalmaz, az élelmiszer mellett a közlekedés, a lakhatás, az oktatás, és az egészségügy költségeit, valamint magában foglalja a dohány- és alkoholos italok árát is. A fogyasztóvédelmi szervezet arra figyelmeztet, hogy ebből az elemzésből láthatóan kiderül, hogy a különböző térségekben egyenlőtlenség van a keresetek és a fogyasztói kosár között...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Módosult programmal lépnek elő a nemzeti összetartozás éve jegyében a vajdasági magyar színházak

Trianon 100. évfordulójára a múlt évet a nemzeti összetartozás éveként hirdették meg. Ennek jegyében együttműködésre került sor vajdasági kulturális, oktatási és művészeti élethez kötődő intézmények és szervezetek között, beleértve a szabadkai Kosztolányi Dezső Színházat is. A tervekben külhoni magyar színházak vendégjátékai szerepeltek, de a járvány terjedése ezt teljesen megghiúsította. A projektum azóta módosult, a megvalósítása pedig el is kezdődött. Erről számolt be Urbán András, a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház igazgatója. Ez lényegében azt jelenti, hogy a vajdasági hivatásos színházak – az Újvidéki Színház, a Zentai Magyar Kamaraszínház, a Kosztolányi Dezső Színház, a szabadkai Népszínház Magyar Társulata és a Nyári Mozi Színházi Közösség – egymás színpadán mutatkoznak meg bizonyos produkciókkal. Nagyon fontos az, hogy a vajdasági magyar hivatásos színházak ilyen módon is tudjanak kommunikálni egymással, megismerjék egymás működését, mind az infrastruktúrát, mind a

szervezési kapacitásokat, módszereket és találkozzanak a másik színház közönségével. Az ilyen tapasztalatcsere nagyon hasznos a színházaknak. A cél tehát az egymás közti párbeszéd...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Magyarkanizsa község területén több mint 200 régészeti lelőhely található

Négy lelőhely a 2019-ben lefektetett gázvezeték nyomvonalán bújjik meg, ezeket tárták fel a régészek másfél évvel ezelőtt, az ott talált tárgyakból nemrég kiállítás nyílt a magyarkanizsai Dobó Tihamér Képtárban. A tárlat helyszíni fotókat is bemutat, ezeken jól látható, milyen impozáns területet dolgoztak fel a szakemberek, és hogy a mély egykor volt településeket, épületeket rejt. Az egyik ilyen lelőhely Velebit és Oromhegyes határában található, az úgynevezett Csontparton. Az arra járó nem is sejtí, micsoda értékeken halad, hiszen a gázvezeték lefektetését megelőző leletmentő ásatásoknak nyomuk sem maradt: a régészek a tárgyakat kiemelték a földből, elszállították, a templomok, temetők és házak szakszerűen feltárt maradványait lefotózták, dokumentálták — majd miután a vezeték a helyére került, betemettek és elegyengettek mindent. [...] A másfél éve talált leletek gazdagsága még a szakembereket is lenyűgözte. Horgos határában a kései vaskorból származó lakóépületet találtak, a Szarvas-tó melletti bronzkori okker kincslet európai szinten is egyedülálló, Oromhegyes és Velebit közelében pedig szarmata és középkori kerámialeletek, sírokkal övezett templom került elő — nyilatkozta Neda Mirković-Marić régész, az ásatások vezetője és a kiállítás szerzője...” Forrás: [Hetnap.rs: teljes cikk >](#)

Dr. Hadzsy Jánosra emlékeztek Topolyán

Dr. Hadzsy János, az egészségház névadójának emléke előtt tisztelegtek Topolyán. A település történelmének legkiemelkedőbb orvososa ma lenne 170 éves...” Forrás: [Pannonrtv.com: teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Nézeteltérés: Polgárháború, avagy háború zajlik Ukrajnában

Ukrajna ausztriai nagykövete felháborodásának adott hangot a Der Standart hasábjain megjelent cikk miatt, amelyben polgárháborúnak nevezték az Ukrajnában dúló harci cselekményeket, írja a detector.media. Az ukrán diplomácia ausztriai vezetője azzal vádolta meg a lapot, hogy az egyoldalúan szemlélteti az ukrain helyzetet. Továbbá arra kéri az osztrák médiát, indítsanak a lapokban eszmecserét a Donbászban dúló orosz-ukrán háborúról. A portál emlékeztet rá, hogy az ukrán diplomáciának nem ez volt az első és egyetlen kirohanása a külföldi média fogalmazásai ellen. Az angol The Times például szintén polgárháborúnak nevezte egy korábbi cikkében az ukrain fegyveres konfliktust, amiért az ukrán tiltakozás következtében elnézést és helyesbítést volt kénytelen közzétenni...” Forrás: [Karpathir.com: teljes cikk >](#)

Zelenszkij siettetné országa NATO-csatlakozását

„Arra törekszünk, hogy megreformáljuk hadseregünket és védelmi szektorunkat, de önmagában a reformok nem állíthatják meg Oroszországot. A NATO az egyetlen módja a Donec-medencei háború befejezésének” – fogalmazott az ukrán elnök. A minszki háromoldalú – Kijev, Moszkva és az EBESZ képviselőiből álló – kontakt csoportban az ukrán küldöttség kedden sürgette, hogy tartson a testület mihamarabb rendkívüli ülést. Az ukrán delegáció vezetője, Leonid Kravcsuk volt elnök kérte ehhez az EBESZ támogatását. [...] A védelmi szféra reformja mellett ki kell építeni a demokrácia intézményrendszerét, szavatolni a jogbiztonságot, és tökéletesíteni a korrupció elleni harcot – sorolta Alexander Vinnikov. [...] Egy újabb fegyveres konfliktus kipattanásának lehetőségéről szóltak a hírek Ukrajnában az elmúlt napokban...” Forrás: [Kiszo.net: teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Danilov: A köztisztviselők nem lehetnek kettős állampolgárok

A kettős állampolgárságról szóló törvénytervezet normái szerint az állami intézményekben dolgozó köztisztviselők kizárólag ukrán állampolgársággal rendelkezhetnek. Mindezt Olekszij Danilov, a Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanács titkára jelentette be az „LB.ua” kiadványnak arra a kérdésére válaszolva, miszerint mi lesz azokkal, akik orosz állampolgársággal rendelkeznek, és ez a norma valóban csak a köztisztviselőkre fog vonatkozni. „Ez mindenkire vonatkozik. Ha egy másik ország állampolgárságával vagy más állam bármely más dokumentumával rendelkezik, akkor nekünk, mint államnak tudnunk kell róla. Danilov hozzátette, hogy az átvilágítás során azon személyekhez, akik korábban más ország állampolgárságával rendelkeztek, ez a folyamat mélyrehatóbb lesz. [...] „Ha ön üzletember, akkor egy másik útlevél segíti az üzleti életben – kérem, nem vagyunk rendőrállam, nem szabad megtiltanunk ezt Önnek. De ne feledjék, hogy kérdések merülhetnek fel azzal kapcsolatban, hogy hol fizet adót, és hogy a törvény által előírt 183 napig tartózkodik-e az országban”, emelte ki Danilov...” Forrás: [Karpat.ua: teljes cikk >](#)

A nyelvtörvény finomítására készül az ukrán parlament?

A hvylya.net értesülése szerint a kijevi parlament képviselői finomításokat alkalmaznának a hatályos nyelvtörvényben. Az elképzelésről Daniil Hetmancev, a parlament adópolitikával foglalkozó bizottságának elnöke tájékoztatta a médiát. A Nép Szolgái frakció tagja kifejtette, hogy sok túlzás található a nyelvtörvényben, amelyek módosításra szorulnak. E szerint már nem kell retorzióktól tartaniuk azoknak a vendéglősöknek, kútkezelőknek, patikusoknak, fodrászoknak, akik nem ukránul szólnak a hozzájuk fordulókhoz...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: 20 éve volt a 2001-es kárpátaljai árvíz

Húsz évvel ezelőtt, 2001. március 5-6-án Kárpátalja délnyugati részén, de főként a rahói, a técsői, a huszti, az ilosvai, a nagyszőlősi és a beregszászi járásban végigzúduló árvíz több ezer családot tett földönfutóvá. [...] Március első napjaiban az érintett folyók vízgyűjtő területén 48 óra leforgása alatt rekordmennyiségű, 300 milliméter eső esett, ami ebben az évszakban háromhavi mennyiségnek felelt meg – elevenítette fel Volodimir Csipak, a Tisza-medencei Vízgazdálkodási Főosztály akkori vezetője. – A kárpátaljai folyók felsőbb szakaszain 2,5, a sík vidékeken 4-től 10 méterig terjedő árhullám vonult le, a vízszint a mérések szerint egy méterrel haladta meg a 1998-as rekordvízállást...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Termelékenység Erdélyben: Nagy a szakadék a régiók között

Erdélyben magasabb az alkalmazottak termelékenysége, mint az országos – Bukarest nélküli – átlag, ám nagy különbségek vannak a különböző régiók között – derül ki az Erdélystat csütörtökön nyilvánosságra hozott elemzéséből. Az erdélyi statisztikai szolgálat szakemberei által összeállított adatsorok szerint az elmúlt években a termelékenységi mutató Romániában és Erdélyben is kedvező, növekvő tendenciát mutatott. A 2017-es adatok alapján az országos átlagtermelékenység elérte a 20,3 ezer euró/foglalkoztatott főt, ezt viszont Bukarest termelékenysége jelentősen felfelé húzza, ugyanis az átlagtermelékenység értéke a fővárosban 35,2 ezer euró/fő. A három első és a többi erdélyi régió között a termelékenységben viszonylag nagy törés látható: Partium 15,2 ezer, Székelyföld 15,0 ezer euró/fő hozzáadott értéket teremtett 2017-ben...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Tavaly hány nyugdíjas volt Romániában, és mennyi volt az átlagnyugdíj?

Múlt évben Romániában 5,1 millió nyugdíjast tartottak nyilván, 29 ezerrel kevesebbet, mint 2019-ben. Az Országos Statisztikai Intézet (INS) által ma közzétett adatokból az is kiderül, hogy a havi átlagnyugdíj értéke 1500 lej volt, ami az előző évinél 16,1%-kal magasabb. Az állami társadalombiztosítási nyugdíjrendszerhez tartozó személyek és az alkalmazottak aránya 9 a 10-hez volt országos szinten, azonban területi leosztásban nagy különbségeket kapunk. Így például Ilfov megyében 4 nyugdíjas jutott 10 alkalmazottra, de Teleorman megyében már 16 jutott 10 alkalmazottra...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Ionela Cristea, a Roma Education Fund romániai fiókszervezetének programigazgatója

Az „online iskolának” elegánsan elnevezett álmegoldás tovább mélyítette a szakadékot a roma és nem roma gyermekek között, hátrányos helyzetűek és tehetősebbek között – hangsúlyozta Ionela Cristea, a Roma Education Fund programigazgatója. A programjainkban résztvevő gyermekek társadalmi és oktatásügyi helyzetére a sürgősségi állapotnak közvetlen, mély és következmények sokaságát előidéző hatása volt. [...] A gyermekek többsége olyan roma és nem roma család tagja, amelynek nincs hozzáférése a modern világ szolgáltatásaihoz, mint amilyen a folyóvíz, csatornázás, internet, táblagép vagy az online oktatáshoz szükséges egyéb felszerelés. Számukra az alapítvány által szolgáltatott meleg étel és szendvics, amelyet az oktatási foglalkozásokon kapnak, gyakorta fontosabb, mint önmagában az oktatás...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Hazai egyetemek: Az itthon tanuló egyetemistáknak is jól jönne a diákhitel

Sokat segítene, ha Romániában létezne a diákhitel intézménye, hiszen sokan olyan nagyvárosban folytatják a tanulmányaikat, ahol az élet költségesebb, ezért az egyetemi éveik alatt már kénytelenek munkát vállalni, ami a tanulmányaik rovására megy – fogalmazta meg a Soós Anna, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektor helyettese. Az MTA külső köztesületének tagját annak kapcsán faggattuk, hogy bukaresti kormányzati illetékesek egy olyan tervezeten dolgoznak, amely egyfajta diákhitelt biztosítana a külföldön tanuló romániai egyetemistáknak, hazatérésüket pedig azzal ösztönöznék, hogy aki úgy dönt, itthon kamatoztatja a megszerzett tudást, nem kell törlesztenie a kölcsönt. Meglátása szerint gyakorlatilag nulla az esélye annak, hogy a külföldön egyetemet végző fiatal hazatér az országba, és ezt az sem ösztönzi jobban, ha ez esetben a hitelt vissza kell fizetnie, hiszen gond nélkül talál olyan jól fizető állást, hogy a béréből törlessze a kölcsönt. „Nem vitás, hogy szükség van olyan támogatási rendszerre, amely hazacsábítja a külföldön tanuló fiatalokat, de nem szabad különbséget tenni a hazai és a külföldi egyetemek hallgatói között, hiszen sok esetben az itthon tanulók ugyanolyan értékes tudásra tesznek szert, mint akik külföldre mennek” – szögezte le kérdésünkre Dávid László, a

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem szenátusának elnöke, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Sokkal jobban segíti egy térség felemelkedését a derékhad képzése, mint egy-két potenciális Nobel-díjas kinevelése, akik nem itthon élnek le az életüket” – vallja, aki szerint egyensúlyra van szükség, vagyis az oktatási közpolitikákat úgy kell kialakítani, hogy a visszajelzések hosszú távon érkeznek be...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Telefonos segítség szakembertől, magyarul

Körülbelül negyven pszichoterapeuta vállalta a feladatot, hogy ingyenes telefonos segítséget nyújtson azok számára, akik úgy érzik, hogy szükségük van egy szakképzett személy támogatására. Egy évvel a járvány kitörése után a romániai Egészségügyi Minisztérium kezdeményezése révén jött létre a zöldszám, amire már sokak szerint szükség is volt, hiszen a járvány láthatóan nemcsak sokak anyagi stabilitását ingatta meg, hanem hatást gyakorol a lelki és mentális egészségre is. A projektben a minisztérium mellett részt vesz a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, a pszichoterapeuták egyesülete, a hívások rendszerezését, átirányítását pedig egy telefonszolgáltató cég vállalta el, díjmentesen...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Laczikó Enikő államtitkár, a kisebbségi színházak helyzetéről

A járványidőszak alatt a kulturális intézmények kénytelenek voltak bezárni kapuikat. A színházakban elmaradtak a próbák, az előadások és a bemutatók. A legtöbb színház úgy próbálta életben tartani kapcsolatát a közönségével, hogy online előadásokat közvetített. Az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala (DRI) a színházi világnap kapcsán indított el egy projektet, amelyben fel szeretnék mérni, hogy mi az, amire szükségük van a kisebbségi társulatoknak. Laczikó Enikő államtitkárt kerestük meg, hogy elmondja, mi a célja a hivatalnak ezzel a felméréssel. A színházigazgatóknak, társulatvezetőknek már ezekben a pár mondatos szövegekben is sikerült összefoglalniuk a lényegét, érdemes végignézni őket, hívta fel a figyelmet az államtitkár, aki maga is hatásuk alá került. [...] „Nagyon mély és meghatározó helyszíni tudósítások voltak, amelyben sűrítve ott volt a teljes elmúlt év, apró örömmel ugyan, de nagyon sok negatívummal is. [...] élő közönség nélkül nem színház a színház. [...] A művelődési minisztérium négy forgatókönyvet javasol a kulturális eseményeken, koncerteken való részvételre – jelentette be Bogdan Gheorghiu tárcavezető. „Kértük, hogy a művészeket vegyék be az oltási kampány második szakaszába. [...] De ígéretet kaptam, hogy a harmadik szakasz első fázisába bekerülnek a művészek” – közölte Bogdan Gheorghiu tárcavezető...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk >](#)

Kötet: Angol nyelven jelenik meg Tompa Andrea Kolozsvár-regénye, A hóhér háza

Idén júliusban angolul is megjelenik Tompa Andrea első regénye, A hóhér háza. A hóhér házát a kritikusok Kolozsvár-regényként és Erdély-regényként emlegetik. A narrátor egy kamasz lány, aki saját életeseményein keresztül reflektál a diktatúrára, mesél Erdélyről, a Ceauşescu-rendszerről, 1989-ről. Magyarul 2010-ben jelent meg a Kalligramnál. Most a Hungarian List-sorozatban adják ki angolul Ottilie Mulzet kezdeményezésére. A Seagull Books ismertetőjében kiemeli, hogy a könyv a 70-es, 80-as években játszódik és egy Romániában élő család történetét meséli el. Ceauşescu a történet egészében jelen van, a portréja ott van az osztálytermekben és a tankönyvekben, az üres boltokban, a TV-műsorokban és a kötelező felvonulásokon. De a legalattomosabban az átlagemberek álmaiban és rémálmaiban jelenik meg, akik a történelemnek ebben a kegyetlen korszakában maguk is kegyetlenné válnak, akárcsak a diktátoruk...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Fám Erika, sepsiszentgyörgyi filmesztéta

48 éves korában, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Fám Erika sepsiszentgyörgyi filmesztéta, tanár, a Filmtett egykori munkatársa. Fám Erika 1973-ban született Sepsiszentgyörgyön, 1997-ben szerzett filozófiadiplomát a Babeş-Bolyai egyetemen Kolozsváron, később a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium tanára lett. Évtizedeken át foglalkozott mozgóképpel filozófiatanárként, filmesztétaként, képkutatóként, múzeumpedagógusként, írta a Filmtett. A sepsiszentgyörgyi Cabiria Filmklub moderátora volt, 2004-től a nagyszebeni Astra Film Stúdióban forgatókönyvíróként dolgozott, majd a müncheni Ludwig Maximilian Universitát hallgatójaként folytatta posztuniverzitáris tanulmányait. Ő vezette be a Székely Mikó Kollégiumban a vizuális kommunikáció választható tantárgyat, és ő állította össze a Mozgóképek és filmművészet című interaktív oktató-CD-t (2005) és a Séták filmmel címmel (2006) filmnyelvi útmutatót...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Népszerűek a Teleki Téka örökbefogadási akciói

Fogadj örökbe egy oldalt címmel indított kezdeményezést a Teleki Téka a 2020-as magyar kultúra napja alkalmából. A közösség szervező akció során 2350 lej gyűlt össze, amely fedezte öt, kiemelkedően fontos könyv restaurálásához a szükséges fogyóanyagokat. A Teleki Tékának már 2008-tól vannak különböző örökbefogadási kezdeményezései. A Fogadj örökbe egy székely kezdeményezés során a Téka műemlékszékeinek restaurálására gyűjtöttek, 2015-ben pedig a Tékában található legrégebbi selyemcímer felújítására gyűlt össze a pénz a Fizess egy öltést kampány révén. Egy évvel ezelőtt a magyar kultúra napja alkalmából úgy döntöttek, hogy felajánlják a marosvásárhelyi közönségnek, hogy az éves restaurálási tervükben szereplő könyvek közül néhány különösen értékes kötet felújításához hozzájáruljanak. Az a tapasztalatom, hogy Vásárhely nagyon hálás terep ilyen

kezdeményezésekre, mindig meglepően sok támogatás gyűl össze” – mutatott rá Lázok Klára, a Teleki Téka vezető könyvtárosa...”
Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Régi feliratok váltak újra láthatóvá a megújult ferences refektóriumban

Fontos, és kétségkívül látványos szakasza valósult meg a kolozsvári ferences kolostor felújítási munkálatainak: restaurálták az egykori szerzetesi ebédlő, a refektórium falainak vakolatfelületét, megtisztították a gyönyörű gótikus terem kőelemeit, felújították a villanyhálózatot és korszerű világítótesteket helyeztek el. A munkálatokat a Rómer Flóris-tervet lebonyolító, budapesti székhelyű Teleki László Alapítvány támogatta. Az épületegyüttes felújítási tervének főtervezőjével, Guttman Szabolccsal ezekről a munkálatokról, fontosságukról beszélgettünk. A restaurálás során újra napvilágra kerültek, és olvashatókká váltak latin feliratokat hordozó falfelületek, amelyeket az 1900-as években végzett, Möller István építész által vezetett, átalakítási-helyreállítási munkák során láttak, s megőriztek...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Saját néprajzi múzeumot készül nyitni egy marosvásárhelyi orvos házaspár

Erdély, Székelyföld és ezen belül Marosszék népi értékeit készül kiállítani a Torboszlón induló múzeumában Madaras Sándor. A vásárhelyi orvos korábban több önkormányzatnak is felajánlotta ötletét és gazdag műgyűjteményét, de az érdektelenség falába ütközött. Ugyanakkor alapítványán keresztül szeretné „hazatelepíteni” az országból különböző utakon „kivándorolt” értékeket. A gyűjtemény nem korlátozódik egyetlen tájegységre vagy etnikumra; igazi erdélyi gyűjtemény, amelyben helyet kapnak a szász és román vidékek értékei is. Az ismert idegsebész nemrég közösségi oldalán fordult felhívással a világ magyarjaihoz, hogy amennyiben szívügyüknek érzik, próbálják meg visszajuttatni Erdélybe az innen „valamiféle úton elkerült” műtárgyakat. Madaras elsősorban festményekre, szobrokra, szőnyegekre, etnográfiai tárgyakra számít, amit a feleségével együtt létrehozott Madaras–Kristály Egyesületen keresztül próbálna intézni. Madaras azt is előrevetíti, hogy a műtárgyakat miután öröklik a gyermekek – akik, ha szüleik nem nevelték beléjük a hagyományok iránti ragaszkodást –, lehet, hogy kacatként kezelik és kisöprik...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Összekötötték a magyar és szlovák árampiacot

A sikeres próbaüzem lezárását követően hétfőtől beindult a kereskedelmi áramszállítás a Gönyű–Bős–Nagygyőröd és a Sajóivánka–Rimaszombat határkeresztesztő távvezetékeken. „A Szlovákia területén összesen 46 kilométer hosszúságú új vezetékek átviteli kapacitása jelentős mértékben tehermentesíti a szlovák és magyar átviteli rendszer túlterhelt határszakaszát. A projekt összköltségei elérték a 70 millió eurót. Az új összeköttetés fontosságát emelte ki Richard Sulík gazdasági miniszter is. „A mohi atomerőmű 3. blokkját hamarosan sikerül beindítanunk, aminek köszönhetően látványosan megugrik Szlovákia áramtermelése. Horváth Péter János, a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal (MEKH) elnöke szerint a magyar–szlovák összeköttetés bővítése jelentős lépés mindkét ország számára az energiaellátás biztosítása érdekében, és fontos szerepe van az európai integrált villamosenergia-piac kialakításában is...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Népszámlálás Szlovákiában – Főleg a déli és a keleti járásokban lesz szükség második körre

A Statisztikai Hivatal keddi sajtótájékoztatóján kiértékelte a 2021-es szlovákiai népszámlálás első, ún. online körének eredményeit. Országos szinten a lakosság 86 százaléka megszámlaltott elektronikusan, ami több, mint az előzetesen várt 70 százalék. Ezt azt jelenti, hogy az összlakosság 14 százalékát fog kelleni még október végig megszámlolni asszisztált formában, azaz személyesen, a második körben. Ennek határideje október 31. A városoknak és falvakban 6 hetük áll rendelkezésre a második kör elvégzésére...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Vége az önkormányzatokat segítő műemlékvédő programnak

Döntött a Szlovák Kulturális Minisztérium: nem folytatja tovább azt a támogatási alprogramot, amelyben az önkormányzatok főként váromokat tudtak munkanélküliek bekapcsolásával felújítani. Ezzel egy évekig jól működő pályázatot hagynak veszni. A Szövetség politikusai a Füleken tartott sajtótájékoztatót is hangsúlyozták, hogy a Régiófejlesztési Minisztérium pótmegoldása nem ad teret az önkormányzatok számára, hogy a tartósan munkanélküliek bevonásával a továbbiakban is folytassák településeiken a műemlékek felújítását. [...] „A munkaügyi, szociális és családügyi minisztérium kasszájából erre a célra 3,5 millió eurót folyósítottak egy európai uniós programon keresztül, és a kulturális tárca állami költségvetése 12 millió euró volt a műemlékek helyreállítására. [...] Hangsúlyozta, hogy a pandémia miatt fokozódik a belföldi turizmus jelentősége, az ország polgárai újra felfedezik saját hazájukat...” Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Felmérés: A járvány hatása a szlovákiai magyar kis- és középvállalkozásokra

A Szlovákiai Magyar Vállalkozók Szövetsége és a Baross Alapítvány második alkalommal végzett felmérést a szlovákiai kis- és középvállalkozások körében a koronavírus-járvány hatásairól. A Szlovákiai Magyar Vállalkozók Szövetsége a kialakult helyzet vállalkozókra gyakorolt súlyos negatív hatása, valamint a Gazdasági elsősegély hatékonyságának megvizsgálása céljából megalapozottnak tartotta a jelenlegi helyzet feltérképezését a vállalkozói szférában. Ennek céljából készült a felmérés, amely a koronavírus vállalkozókra gyakorolt gazdasági hatásait vizsgálja. A kutatás kérdőíves felmérés formájában valósult meg. A végleges kérdőív 30 kérdésből áll, amelyet összesen 869 egyéni, kis- és középvállalat képviselője töltött ki (validáció előtti állapot). A válaszadók 66,6%-a Nyugat-Szlovákiában tevékenykedik, 38,7% Közép-Szlovákiában, 13,9% pedig Kelet-Szlovákiában. Egyértelműsíthető, hogy a járvány második hullámát nehezebben viselte a vállalkozói szektor, mint az első. A talpra állás a vállalkozások nagy részénél legalább 6 hónapot vesz majd igénybe. [...] A legnehezebb helyzetben a mezőgazdászok vannak, hiszen az ő soraikból nem tudnak a legtöbben élni a lehetőséggel. A kitöltők csupán egyharmada él a kormány által kínált lehetőséggel...”
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Új elnökség a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének élén

A könyvhónapban megtartott Online Könyvtári Roadshow kiegészítő programjaként valósult meg a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökségének tisztújító közgyűlése, amely keretében megszavazták az új elnökség összetételét. Annak tagjai az alakuló ülésükön kinevezték az SZMKE tisztségviselőit. Elnökként Egyházi Dóra, alelnökként Reicher Erika irányítja az egyesület további tevékenységét. „Az új elnökség hamarosan kidolgozza az SZMKE hároméves működési, szervezési stratégiáját. Elsődleges célunk az, hogy a már jól bevált, éves szinten megvalósuló programjait megtartsuk, illetve azok skáláját kibővítsük. Tevékenységünk alappillérei továbbra is a következők...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Kötet: Megjelent a losonci YMCA tevékenységét bemutató könyv

A Keresztyén Ifjúsági Szövetség (KIE, később YMCA) mozgalmanak épülete 1925-ben készült el Losoncon. Azt ezt követő, hozzávetőlegesen egy évtizedben a mozgalom a város és régió egyik legjelentősebb társadalmi tényezőjévé nőtte ki magát. Ezt örökölte meg a losonci Nógrádi Könyvtár szlovák-magyar kiadványa, mely a múlt évi előkészítés után a napokban jelent meg. Szerzője Kristína Becaniová, a Besztercebányai Levéltár losonci kirendeltségének vezetője. A magyar fordítás Denisa Šebová munkája, a kötet szerves részét képező, korabeli írásokat idéző rész összeállításban Nagy Hajnal közreműködött. Mindketten a Nógrádi Könyvtár munkatársai. [...] Az YMCA mozgalma a Csehszlovák Köztársaság területén az 1. világháború után szerzett nagyobb népszerűséget. Központi Bizottsága – országos hatáskörrel – 1921-ben alakult meg, a csoportok munkáját helyi szinten, főleg a tengeren túlról érkezett anyagi támogatással egyesületi titkárok szervezték. Az YMCA losonci szervezete magyar és szlovák tagozatban dolgozott...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Befejeződött a borsi Rákóczi-kastély műemléki helyreállítása

Befejeződött II. Rákóczi Ferenc szülőháza, a Borsiban található kastély műemléki helyreállítása. A területrendezés is lassan a végéhez közeleg. Ezzel egy időben folyik a Nagyságos Fejedelem életét és korát bemutató kiállítás berendezése, illetve a körpanorámás vetítés műszaki előkészítése, ami a vidék látványosságairól szól. Lesz Rákóczihoz köthető virtuális valóság-szoba, valamint Rákóczi Ferenc bebörtönzését és szabadulását idéző szabaduló szoba is készül...” Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Tízéves a Felvidéki Magyarok folyóirat

[...] Tulajdonképpen az egész úgy indult, hogy 10 éve Pogány Erzsébet, a Szövetség a Közös Célokért első igazgatója ennek szükségét látta, s ehhez a kezdeményezéshez a Nemzeti Kulturális Alap részéről partnerre is talált. Minden teljes évben négy alkalommal jelentkeztünk (ma a 39. alkalommal fogunk) azóta is. A folyóiratot szerkesztette P. Homoly Erzsébet is, majd éveken át Szűcs Dániel gondozta, s miután 2016-ban ő a Felvidék.ma hírportál vezető szerkesztője lett, a kiadó rám bízta ezt a munkát. A szerkesztési alapelv egyértelműnek tűnt: ha nem történik semmilyen rendkívüli közéleti vagy társadalmi cselekmény, akkor az előző lapszám megjelenése óta eltelt időszak felvidéki történéseiről adunk számot, amelyhez a Felvidék.ma hírportál időtálló cikkei jelentik a forrást...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Harmincéves a Kőrösi Csoma Sándor Művelődési Kör

1991-ben már harmincéves is elmúlt az 1956-ban kivándoroltak götebörgi egyesülete (GME). Februárban egy este magyar fiatalok zárták ki a svéd hideget és egy götebörgi ház termében beszélgettek arról, hogy alakítani kellene egy olyan magyar ifjúsági egyesületet, amely nem engedi elkallódní a szellemet és a kultúrát, amit ki-ki magával hozott. A világ sok városában tervezhettek ilyen módon a magyarok. Ifjabbak, idősebbek. Götebörgben az alakuló gyűlésre 1991.február 14-én került sor. Tizennyolcan ültek

és szavaztak. Három évtized! Ebben a harminc évben –a Kőrösin belül –, mint valami külön produkciók jöttek létre a Tavasz Szél, a hu.se.t, később az iHuset rendezvénysorozatai, valamint a Göteborgi magyar pop-rock estek. A Tavasz Szél, amelyet a Kőrösi jelenlegi elnöke, László Patrícia harmadmagával alapított, magyarul oktatta/oktatja a legfiatalabbakat irodalomra, történelemre, népdalokra, fontosabb ismeretekre. A Kőrösi tagsága már a kezdet kezdetén célul tűzte ki, hogy évente legalább egy képkiállítás, koncert, színdarab és tudományos előadás legyen, bár az első években még a SMOSZ kulturális rendezvényeit is a Kőrösi rendezte meg és az erdélyi meghívottak vízumügyeit a pénztáros, Jordáky Béla intézte...” Forrás: Smosz.org: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szenthe Anna, a Kanadai Magyar Kulturális Tanács vezetője

Mintegy 360 ezer magyar él a csaknem 10 millió négyzetkilométeres Kanada területén elszórtan. Közülük időseket és fiatalokat – az internet révén már lakóhelytől függetlenül is – nagy sikerrel szólítanak meg a Kanadai Magyar Kulturális Tanács (KMKT) programjai. A szervezet vezetője, a Diaszpóra Tanács Kanadai elnöke, Szenthe Anna – férjével, Szenthe Sándor tiszteletbeli konzullal együtt – több mint négy évtizede dolgozik ezért a közösségért, a nemzeti értékeik megőrzéséért. Az Edmontonban élő biológus úgy véli: sosem voltak még annyira összetartók, mint manapság. [...] 1978-ban hagytuk el Magyarországot, amikor még teljesen mások voltak a körülmények otthon. 1991-től a biológia tanszéken a mikrobiológiai kurzust vezetem laborvezetőként, félévente 200–300 diáknak. 2010-ben nyugdíjba mentem, de kutató adminisztrátorként heti négy napot ma is egy egyetemi csoportnak dolgozom. [...] A férjem beilleszkedését segítette, hogy lement focizni először a helyi olaszokhoz, ahová egy kanadai munkatársa is járt. Ott szívesen fogadták, de kérdezték tőle, hogy miért nem a magyaroknál játszik...” Forrás: Kulhonimagyarok.hu: [teljes cikk >](#)

A 2021-es népszámlálás már folyamatban van Csehországban

A gyakorlatban a népszámlálás március 26-án éjfélkor kezdődik és április 9-ig fog tartani. Akik nem töltik ki a kérdőíveket az interneten, azok április 9-e után megkapják a hagyományos formanyomtatványokat, amelyeket legkésőbb május 11-én kell átadni a népszámlálási biztosoknak. A népszámláláson való részvétel ugyan kötelező, de nem kötelező minden kérdés megválaszolása, mint például a nemzetiség és az anyanyelv. Bár ez nem kötelező, hanem önkéntes, súlyos mulasztás lenne ezeket a rovatokat nem kitölteni...” Forrás: Smbro.cz: [teljes cikk >](#)